

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 14P/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321200777
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5321200777.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lenkou Janíkovou veci starostlivosti o maloleté dieťa:

O., nar. XX.XX.XXXX,

t. č. Dom sv. Jozefa - Centrum pre deti a rodiny, Jašíková 219, 023 54 Turzovka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. a otec P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. o zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Ústavnú starostlivosť nariadenú nad mal. O., nar. XX.XX.XXXX, rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 9P/27/2016-118 zo dňa 31.05.2017, z r u š u j e.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca, č. k. 9P/27/2016-118 zo dňa 31.05.2017.

III. Súd u r č u j e nad výchovou a starostlivosťou mal. O. nar. XX.XX.XXXX, dohľad na obdobie 1 roka, ktorý bude vykonávaný prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 19.03.2021 sa matka domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti nad mal. O..

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že ambulantné protialkoholické liečenie, ktoré jej bolo uložené, absolvovala. Maloletá má 15 rokov a končí základnú školu. Ďalej bude pokračovať na SOU. S dcérou má silnú citovú väzbu, dieťa trpí tým, že je odlúčené od rodiny, chce bývať doma nastalo, pretože domov chodí len krátkodobo na prázdniny. Bývanie má zaistené, alkohol nepožíva, bývalý manžel už nežije s ňou v spoločnej domácnosti. Aj keď sa jej nedarí nájsť si prácu a poberá len dávku v hmotnej núdzi, má ešte 5 detí, ktoré jej finančne pomáhajú. Dcéra ju prosí, aby ju zobrala zo zariadenia a mohla zasa bývať s rodinou.

3. Otec sa k návrhu matky písomne nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil, v konaní zostal nečinný.

4. Zo správy Domova sv. Jozefa - Centrum pre deti a rodiny Turzovka, ktorá bola súdu doručená dňa 26.05.2021, vyplýva, že od 09/2021 mal. O. bude pokračovať vo vzdelávaní v Spojenej škole internátnej v Kysuckom Novom Meste v učebnom odbore obchodná prevádzka so zameraním na prípravu, skladovanie a predaj tovaru. Počas týždňa bude ubytovaná v školskom internáte, do centra bude dochádzať na víkendy. Je citovo veľmi zameraná na svoju rodinu, rieši všetkých členov rodiny a ich problémy, potom sa tým trápi. Po príchode z prázdnin býva zamyslená, na jednej strane sa jej nechce vrátiť naspäť do centra, následne je rozhodnutá zostať v centre stále, lebo doma sa často požíva alkohol,

po istom čase zasa matke vyvoláva, aby ju zobrala domov. Trápi ju, že mama nemá stále zamestnanie, motivuje ju k hľadaniu zamestnania, dohovára jej. Náhodne matke telefonuje, aby zistila, či je mama v poriadku a nemá vypité. Keď zistí, že je všetko v poriadku, je spokojná. Matka sa o dcéru zaujíma, pravidelne sa na ňu informuje, kontaktuje ju telefonicky, podľa možností a situácie navštevuje centrum, posiela jej tam balíky s rôznymi drobnosťami, sladkosťami a potravinami, ktoré má maloletá rada. O. trávi doma každé prázdniny. Počas návštevy maloletej počas prázdnin v rodinnom prostredí nezistili v starostlivosti o maloletú žiadne nedostatky. Vyživovaciu povinnosť si rodičia plnia. Otec má nedoplatky na výživnom. Matka sa snaží platiť výživné pravidelne, závisí to však od jej príjmu. Aktuálne má nedoplatok na výživnom vo výške 426,36 €.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca v správe doručenej súdu dňa 08.06.2021 uviedol, že hygiena v domácnosti je na primeranej úrovni, okolie domu bolo upravené, tráva pokosená, matka uviedla, že majú zasadené zemiaky, zeleninu a pestuje tiež kvety v rozľahlej skalke pred domom. S matkou žijú plnoletí synovia W. ktorí pracujú príležitostne, ale matke finančne pomáhajú. Ďalšie plnoleté deti matky, ktoré s ňou nežijú v spoločnej domácnosti, jej prisľúbili finančnú a materiálnu pomoc v prípade, že bude u mal. O. zrušená ústavná starostlivosť a bude zverená matke do osobnej starostlivosti. Podľa udania matky, otec mal. O. býva v drevenici v A., kde je v podnájme. Matka je registrovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v obci A. vykonáva aktivačné činnosti v rozsahu 64 hodín mesačne. Príjem matky aktuálne pozostáva z dávky v hmotnej núdzi, vo výške 195 € mesačne, iný príjem nemá. Podľa vyjadrenia matky, alkoholické nápoje nepožíva vôbec, synovia príležitostne. V závere matka uviedla, že trvá na svojom návrhu a chce, aby sa dcéra vrátila domov, má však určité obavy zo správania svojej dcéry, nakoľko je v pubertálnom období. Úrad navštívil mal. O. v zariadení za účelom zisťovania jej názoru na zrušenie ústavnej starostlivosti. Maloletá uviedla, že chodíva k matke na hosťovské pobyty, naposledy bola počas Veľkej noci. Doma sa cítila dobre, matka mala nakúpené potraviny a bolo vždy navarené. Doma si vypijú, ale podľa O. je to v norme. Matka jej oznámila, že podala návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti, O. uviedla, že by chcela byť v starostlivosti matky, ale vie, že matka nemá dostatok peňazí a obáva sa, či bude mať z čoho platiť každý mesiac internát a školské poplatky. Maloletá sa vyjadrila, že matke finančne vypomáhajú aj jej súrodenci. Podľa vyjadrenia O., v zariadení je spokojná, má dobré pani vychovávateľky. Nakoľko maloletá O. často mení názory, navrhujeme súdu, vypočúť ju v konaní o zrušení ústavnej starostlivosti.

6. Na pojednávaní konanom dňa 04.08.2021 matka uviedla, že Kristínka je teraz u nej na prázdninách. Od posledného rozhodnutia sa zmenilo to, že bývalý manžel sa odsťahoval, maloletá ukončila základnú školu, teraz je doma kľud a pokoj. Keďže bola prijatá na školu, ktorá je spojená s internátom, tak maloletá by na túto školu aj nastúpila a bola by na internáte, už podľa toho, či by bola v jej starostlivosti alebo aj keby bola naďalej v detskom domove. Matka ďalej uvádza, že je nezamestnaná. Našla si však prácu na víkendy, rysuje sa jej aj možnosť uzavretia dohody, prípadne zmluvy. Vie si takto za víkend privyrobiť okolo 50 €. Pracuje ako chyžná, ale aj ako pomocná sila v kuchyni v Terchovej. Do práce dochádzajú autom viacerí. Ak by bola maloletá cez týždeň na internáte, ona by mohla byť v práci.

7. Kolízna opatrovníčka uviedla, že zisťovali aj názor maloletej, táto by chcela ísť veľmi späť do starostlivosti matky. Má však aj určité obavy, či to mama finančne zvládne, pretože budú výdavky na internát, rôzne poplatky, aby sa potom späťne nemusela vrátiť do zariadenia. Maloletá často mení názory, preto je rada, že je tu a bude sa tak môcť aktuálne vyjadriť, nakoľko je už mesiac na pobyte u svojej matky. Pokiaľ sa týka týchto pobytov, ktoré O. absolvovala u mamy, tak o týchto sa dieťa vyjadruje pozitívne. Mama má vždy navarené, s bratom hrávajú spoločenské hry, takže tieto vníma dobre.

8. Zástupkyňa Centra pre deti a rodiny uviedla, že s Kristínkou sa rozprávala, aj jej povedala, že chce ísť domov. Navštevovala u nich špeciálnu školu v Turzovke. Túto už ukončila. Tam mala svojich kamarátov, spolužiakov. Teraz, keď už bude na internátnej škole, chcela by ísť naspäť do starostlivosti matky, pretože s mamou si rozumie, je na ňu naviazaná. Spolu si pravidelne telefonujú. Počas pobytov, keď je O. u svojej mamy, oni chodia na kontroly, nezistili žiadne závažnejšie nedostatky a od roku 2017, kedy bola prijatá do ich zariadenia, tak nastal výrazný posun v tom prostredí, ktoré vie zabezpečiť matka. Rozhodnutie by nechali na O. aby si ona sama povedala, ako to chce.

9. V konaní bola vypočutá aj mal. O., a to za prítomnosti sudkyne a kolíznej opatrovníčky, aby bola zachovaná intimita jej názoru a mohla slobodne prejavíť svoj názor, svoje želania. Maloletá prejavil záujem byť opätovne v starostlivosti matky.

10. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

11. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že o mal. Kristíne bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 9P/27/2016-118 zo dňa 31.05.2017, ktorým súd nariadil u maloletej ústavnú starostlivosť, matke uložil lehotu 6 mesiacov na úpravu pomerov a rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej k rukám zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť realizuje.

12. V tom čase prostredie, v ktorom maloletá Kristína žila bolo v dôsledku nadmerného požívania alkoholických nápojov matky a otca a taktiež aj ostatných súrodencov maloletého dieťaťa, a to dospelých bratov W., nevyhovujúce a ponechanie v tomto prostredí by bolo na úkor zdravého vývinu maloletej O. Matka a otec aj ostatní dospelí súrodenci v zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje v dôsledku čoho dochádza ku vzájomným konfliktom medzi členmi rodiny. Otec už bol viackrát vo výkone trestu, a to aj pre násilnú činnosť voči v tej dobe ešte maloletým deťom. Následne je vedené trestné stíhanie voči matke maloletého dieťaťa pre zanedbanie povinnej výživy. Hoci bola matka s otcom rozvedená naďalej otcovi umožnila, aby s ňou žil aj s deťmi v spoločnej domácnosti. Matka naďalej požíva alkoholické nápoje. Protialkoholickú liečbu, ktorú zahájila u MUDr. Glamošovej neabsolvovala.

13. Porovnaním pomerov v čase poslednej úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu a v súčasnosti pre súd vyplynulo, že došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zrušenie ústavnej starostlivosti nad mal. O.. Vzťahy v rodine sa stabilizovali, došlo k úprave rodinných pomerov, matka už nepožíva alkoholické nápoje, má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Zároveň sa aj samotná maloletá vyjadrila, že sa chce vrátiť k matke, rozumejú si spolu, aj s bratmi vychádza. Proti uvedenému nenamietal ani kolízny opatrovník, ani zástupkyňa zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť realizovala.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd zrušil nariadenú ústavnú starostlivosť nad mal. O.. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 16P/18/2010-37 zo dňa 29.03.2010, bola mal. Kristína zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol povinný prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima, pričom táto úprava práv a povinností k mal. O. zostáva po zrušení ústavnej starostlivosti naďalej v platnosti, preto nebolo potrebné osobitným výrokom rozhodovať o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky.

15. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, nešťátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, nešťátnym subjektom a s príslušným zariadením.

17. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

18. Účelom výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine je vykonávať dohľad nad výchovou maloletých detí tak, aby došlo k zlepšeniu starostlivosti o maloleté deti zo strany rodičov, ktorí si musia riadne plniť svoje rodičovské povinnosti, pričom účinnosť uloženého výchovného opatrenia bude v zmysle § 37 ods. 7 Zákona o rodine sledovaná v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca. V danom prípade je potrebné nariadiť dohľad nad výchovou maloletej, aby súd vedel priebežne vyhodnotiť, či matka zabezpečuje adekvátnu starostlivosť o maloletú tak, ako to prezentovala v prebiehajúcom súdnom konaní.

19. Po vyhlásení rozhodnutia sa matka, kolízny opatrovník a zástupca Domova sv. Jozefa, Centrum pre deti a rodiny Turzovka, výslovne vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Čadca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.